

КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ПРИ ВИКЛАДАННІ ХІМІЇ У 7-9 КЛАСАХ

Банацька Інна Степанівна

здобувач другого(магістерського) рівня вищої освіти II курсу , innabanacka@gmail.com
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Анічкіна Олена Василівна,

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хімії, eva_kvitka@meta.ua
Житомирський державний університет імені Івана Франка, Україна

Освітній процес в Україні щорічно прогресивно розвивається та змінюється внаслідок реформування. У 2017 році розпочалося впровадження освітньої інновації – Концепції Нової Української Школи, яка передбачає адаптацію системи освіти до європейських умов. Перехід на новий рівень освіти, інтенсивний розвиток комп'ютерних технологій передбачає пошук нових форм і методів навчання та контролю, оновлення системи підготовки та проведення навчальних занять, особливо з хімії у 7-9 класах закладів загальної середньої освіти.

Оновлення системи освіти, запровадження найдовшого етапу дистанційного навчання в історії сучасної освіти, інтенсивний розвиток комп'ютерних технологій і цифрових інструментів передбачає модернізація методичного інструментарію сучасного вчителя, а особливо в ході викладання хімії у класах інклюзивного навчання закладів загальної середньої освіти.

Так, як становлення Нової Української Школи в Україні ще перебуває на етапі становлення та потребує оновлення змісту хімічної освіти 7-9 класів (2023-2024 рр.), поступово відбувається процес розробки, апробації та коригування навчально-методичного забезпечення, інструктивно-методичних матеріалів для викладання та оцінювання рівня сформованості компетентностей здобувачів освіти з окермих тем, а також моніторингу досягнення очікуваних результатів навчання в цілому з хімії. Поступовий перехід до НУШ зумовлений тим, що якість природничої освіти за останні роки значно впала, педагоги використовують переважно застарілі дидактичні засоби, адже відсутня мотивація до особистісного та професійного зростання вчителя, а також інформативність шкільних підручників часто фактична та надто переобтяжена другорядним матеріалом [4].

У зв'язку із цим виникає необхідність детального вивчення можливостей реалізації Концепцій Нової Української Школи в ході викладання хімії, адже доцільно розробляти уроки з елементами STEM-освіти, використовуючи найбільш інноваційні форми та методи роботи, які сприятимуть формуванню навичок і матимуть практичне спрямування. Дане питання є недостатньо дослідженим, і тому є актуальним.

Учителю хімії в умовах дистанційного навчання необхідно транслювати традиційний конспект уроку в цифровий простір, разом із дидактичними матеріалам, методичними наробками, класичними засобами навчання. Це потребує значного розвитку цифрової компетентності самого вчителя та постійного її вдосконалення. Реалізація Концепції НУШ у викладанні хімії буде реалізована через систему дослідницької роботи, адже основним завданням НУШ, відображеним у Концепції сприяння розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти), буде формування дослідницького ставлення до життя.

Організація дослідницької роботи в закладі загальної середньої освіти потребує організації не лише класної, а й позакласної роботи учнів. Навіть теоретичне опрацювання матеріалу (підготовки рефератів, доповідей, повідомлень за індивідуальними творчими завданнями та роботи з проєктами) [2], забезпечує формування самостійності, навичок роботи з науковою літературою, вмінь командної роботи та відповідальності за спільний результат тощо.

Концепція НУШ реалізується за умови використання інформаційно-комунікативних технологій. Саме використання для підготовки до уроків, на уроках, у позакласній роботі

електронних документів, презентацій, відео- та графічних матеріалів, таблиць, діаграм з допомогою мультимедійної, інтерактивної дошки, мультимедіа чи смарт-телевізора дозволить візуалізувати навчальний матеріал на конкретних прикладах та ілюстраціях [1].

Тому, використання ІКТ в навчанні хімії може бути включено в проєктну діяльність, особливо в умовах дистанційного навчання, в аудиторну роботу класу або позаурочну. Створення дидактичних ігор також може бути реалізовано з допомогою електронних платформ, навіть складання схем і навчальних карт можна реалізувати електронно. Значно полегшує роботу вчителя використання Google Forms для перевірки готовності учнів до сприйняття матеріалу та виконання тематичних оцінювань. Значними перевагами сучасних цифрових інструментів є легка їх інтеграція в Google Classroom – найбільш широкоживаний вчителями безкоштовний вебсервіс для розміщення навчальних матеріалів. Таким чином, створення електронних ресурсів вивчення хімії є найбільш оптимальним способом реалізації навчального процесу в умовах воєнного стану, проте слід пам'ятати, що хімія експериментально-теоретична наука та потребує обов'язкової реалізації експерименту в будь-якій формі. Саме раціональне поєднання реальної експериментальної та теоретичної електронної роботи учнів дозволить досягти результатів навчання відповідно до програми з хімії для закладів загальної середньої освіти.

Отже, хімія в системі Нової української школи посідає важливе місце як навчальний предмет, який постійно потребує використання новітніх технологій. Поступовий перехід до НУШ буде ефективним у випадку повної готовності як педагогів, так і здобувачів освіти до модернізації змісту освітньої діяльності.

Як бачимо, основною рушійною силою в реалізації концепції є самі педагоги, які усвідомлюють свою соціальну відповідальність, постійно турбуються за своє особистісне та професіональне зростання. У всіх опитаних респондентів високий рівень готовності до впровадження інновацій.

1. Бібік Н.М. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja. Київ: Літера ЛТД, 2018. 160 с.
2. Нові ролі, нові соціальні зв'язки, Нова українська школа. Освіта України. Київ: 2018. № 32, 20 серпня. С. 5.
3. Порошенко М.А. Організаційно-методичні засади діяльності інклюзивно-ресурсних центрів: навчально-методичний посібник. Київ: 2018. 252 с.
4. Ярошенко О. Навчально-методичний комплект в особистісному навчанні хімії. Біологія і хімія в шк. 2011. №1. С. 15–17.